

TÁBOROVÝ VŠEVĚD

LESNÍ ZÁKON

únor 2002

Příloha materiálu: TÁBOROVÝ VŠEVĚD č.5 – TÁBORY A §§§

289/1995 Sb. ZÁKON ze dne 3. listopadu 1995
o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (**lesní zákon**)- **vybrané paragrafy pro školení KOV a LT**
Změna: 238/1999 Sb., Změna: 67/2000 Sb., Změna: 132/2000 Sb. 180/2001 Sb. a 59/2001 Sb.

ZÁKON O LESÍCH

HLAVA PRVNÍ - ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Oddíl první

§ 1 - Účel zákona

Účelem tohoto zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm.

§ 2 - Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) lesem lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
- b) funkcemi lesa přínosy podmíněné existencí lesa, které se člení na produkční a mimoprodukční,
- c) lesními porosty stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa,
- d) hospodařením v lese obnova, ochrana, výchova a těžba lesních porostů a ostatní činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa,
- e)
- l) těžbou předmýtní úmyslnou těžba prováděná za účelem výchovy porostu,
- m) těžbou mýtní úmyslnou těžba prováděná za účelem obnovy porostu nebo výběr jednotlivých stromů v porostu určeném k obnově,
- n) těžbou nahodilou těžba prováděná za účelem zpracování stromů suchých, vyvrácených, nemocných nebo poškozených,
- o) – s)

§ 3 - Pozemky určené k plnění funkcí lesa

(1) Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou

- a) pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezapevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů podle § 13 odst. 1 tohoto zákona (dále jen "lesní pozemky"),
  - b) zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu¹ a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství (dále jen "jiné pozemky"). U těchto pozemků může orgán státní správy lesů naříditi označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.
- (2) Pozemky určenými k plnění funkcí lesa nejsou školky a plantáže lesních dřevin založené na pozemcích, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa, pokud orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nerozhodne jinak.
- (3) V pochybnostech o tom, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa, rozhoduje orgán státní správy lesů.

1 Zákon ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

(4) Pozemky, které nejsou uvedeny v odstavci 1, může orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nebo s jeho souhlasem prohlásit rozhodnutím za pozemky určené k plnění funkcí lesa. Ustanovení zvláštních předpisů¹ nejsou tím dotčena.

§ 5 - Oddíl druhý - Kategorizace lesů

§ 6 - Kategorie lesů

Lesy se člení podle převažujících funkcí do tří kategorií, a to na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské.

HLAVA TŘETÍ - OBECNÉ UŽÍVÁNÍ LESŮ

§ 19 - Užívání lesů

(1) Každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při tom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.

(2) Chovatelé včel mohou se souhlasem vlastníka lesa a v zájmu podpory ekologické rovnováhy, opylování rostlin, využití medovice a zlepšení produkce semen lesních dřevin umisťovat svá včelstva na lesních pozemcích za předpokladu dodržování povinností vyplývajících z odstavce 1 věty druhé.

(3) Na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu může orgán státní správy lesů z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví a bezpečnosti občanů rozhodnout o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, nejvýše však na dobu tří měsíců. Totéž lze stanovit obecně závaznou vyhláškou okresního úřadu. Stanovenou dobu lze stejným způsobem prodloužit nejvýše o tři měsíce. Zákazy vstupu do lesa nebo jiná omezení užívání lesa stanovená zvláštními předpisy anebo podle nich vyhlášená zůstávají nedotčena. Vstup do lesů, které jsou nezbytné pro potřeby obrany státu (dále jen "vojenské lesy"), se řídí zvláštními předpisy.

§ 20 - Zákaz některých činností v lesích

(1) V lesích je zakázáno

- a) rušit klid a ticho,
- b) provádět terénní úpravy, narušovat půdní kryt, budovat chodníky, stavět oplocení a jiné objekty,
- c) vyzvedávat semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin,
- d) těžit stromy a keře nebo je poškozovat,
- e) sbírat semena lesních dřevin, jmelí a ochmet,
- f) sbírat lesní plody způsobem, který poškozuje les,
- g) jezdit a stát s motorovými vozidly,
- h) vstupovat do míst oplocených nebo označených zákazem vstupu,
- i) vstupovat do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví,
- j) mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních,
- k) kouřit, rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit mimo vyhrazená místa,
- l) odhazovat hořící nebo doutnající předměty,
- m) narušovat vodní režim a hrabat stelivo,
- n) pást dobytek, umožňovat výběh hospodářským zvířatům a průhon dobytka lesními porosty,
- o) znečišťovat les odpady a odpadky.

(2) Rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně je zakázáno také do vzdálenosti 50 m od okraje lesa.

(3) Zákazy uvedené v odstavcích 1 a 2 se nevztahují na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese; zákazy uvedené v odstavci 1 písm. l) až o) se vztahují i na vlastníka lesa, nájemce lesa nebo toho, kdo užívá les z jiného právního důvodu.

(4) Vlastník lesa může povolit výjimku ze zákazů uvedených v odstavci 1 písm. a) až k). Pokud by touto výjimkou byla porušena práva jiných vlastníků lesů, rozhodne na návrh vlastníka lesa orgán státní správy lesů.

(5) Organizované nebo hromadné sportovní akce lze v lese konat na základě oznámení orgánu státní správy lesů. V oznámení, které musí být předloženo nejméně 30 dnů před dnem konání této akce, pořadatel uvede místo a termín konání této akce, předpokládaný počet účastníků, způsob zajištění a souhlas vlastníka lesa. Orgán státní správy lesů může do 15 dnů ode dne doručení oznámení stanovit doplňující podmínky. Ustanovení odstavce 1 písm. g) a j) a odstavce 4 nejsou dotčena.

(6) Zákaz jezdit a stát v lese s motorovými vozidly neplatí pro zaměstnance orgánu státní správy lesů v obvodu jejich působnosti při výkonu činnosti podle tohoto zákona a pro osoby, které vykonávají činnosti povolené zvláštními předpisy.¹⁶

(7) Zákazy uvedené v odstavci 1 pod písmeny a), h) a j) a se souhlasem vlastníka lesa také pod písmeny b) a g) se nevztahují na výkon práva myslivosti podle zvláštních předpisů.⁶

§ 22 - Bezpečnost osob a majetku

(1) Vlastníci nemovitostí nebo investoři staveb a zařízení jsou povinni provést na svůj náklad nezbytně nutná opatření, kterými jsou nebo budou jejich pozemky, stavby a zařízení zabezpečeny před škodami způsobenými zejména sesuvem půdy, padáním kamenů, pádem stromů nebo jejich částí, přesahem větví a kořenů, zastíněním a lavinami z pozemků určených k plnění funkcí lesa; tato opatření jsou oprávněni provést i na pozemcích určených k plnění funkcí lesa. Rozsah a způsob zabezpečovacích opatření stanoví orgán státní správy lesů, pokud není podle zvláštních předpisů¹⁸ příslušný jiný orgán státní správy. Vlastník pozemků určených k plnění funkcí lesa je povinen provedení opatření strpět.

(2) Vyžaduje-li zajištění bezpečnosti osob a majetku kromě opatření uvedených v odstavci 1 i změnu ve způsobu hospodaření v lese nebo omezení ve využívání pozemků určených k plnění funkcí lesa, rozhodne orgán státní správy lesů o dalších opatřeních a určí, kdo ponese náklady s tím spojené a kdo nahradí vlastníku lesa případnou újmu. Ustanovení zvláštních předpisů zůstávají nedotčena.¹⁹

§ 32 - Ochrana lesa

(1) Vlastník lesa je povinen provádět taková opatření, aby se předcházelo a zabránilo působení škodlivých činitelů na les,

(7) **Je zakázáno oplocovat les z důvodů vlastnických nebo za účelem omezení obecného užívání lesa** (§ 19 odst. 1); to se netýká lesních školek, oplocení zřízeného k ochraně lesních porostů před zvěří a oplocení oborů nebo farmových chovů zvěře.21a)

Oddíl třetí - Lesní stráž

§ 38

(1) **Lesní stráž je fyzická osoba zajišťující ochrannou službu v lesích při obecném užívání lesů občany.**

(2) Lesní stráž ustanovuje na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu orgán státní správy lesů; v **průkazu lesní stráže současně stanoví obvod její působnosti**. Na řízení o ustanovování lesní stráže se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(3) Lesní stráž ustanoví orgán státní správy lesů fyzickou osobu, která je občanem České republiky, **je starší 21 let**, nebyla odsouzena pro úmyslný trestný čin, má způsobilost k právním úkonům, je zdravotně způsobilá, prokázala znalost práv a povinností lesní stráže podle tohoto zákona a znalost souvisejících předpisů a složila před orgánem státní správy lesů slib.

(4) **Lesní stráž vydá orgán státní správy lesů služební odznak a průkaz lesní stráže**. Tento orgán také vede evidenci lesních strážů.

5)..7)

§ 39 - Práva a povinnosti lesní stráže

(1) **Lesní stráž je při své činnosti povinna**

- prokázat se průkazem lesní stráže a nosit služební odznak,**
- dohlížet na dodržování povinností spojených s obecným užíváním lesů (§ 19 a 20),
- oznamovat neodkladně zjištěné závady, nedostatky a škody podle jejich povahy buď vlastníku nebo uživateli lesa, nebo orgánu, který ji ustanovil, popřípadě v neodkladných případech též orgánům Policie České republiky nebo příslušným orgánům státní správy.

(2) **Lesní stráž je při své činnosti oprávněna**

- zjistit totožnost osoby, která při obecném užívání lesa porušuje ustanovení tohoto zákona,**
- ukládat a vybírat pokuty za přestupky uvedené v § 53 tohoto zákona v blokovém řízení podle zvláštního předpisu,24)**
- předvést bezodkladně policejnímu orgánu osobu, kterou přistihne při přestupku, nelze-li jinak zjistit její totožnost,**
- požadovat pomoc nebo součinnost orgánů Policie České republiky, popřípadě obecní policie, pokud nemůže splnění svých povinností zajistit vlastními silami a prostředky.**

¹⁶ Např. zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸ Např. zákon č. 50/1976 Sb., zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹ Např. zákon č. 266/1994 Sb., o drahách.

§ 39a

- (1) Stát odpovídá za škodu osobě, která poskytla pomoc lesní strážní na její žádost nebo s jejím vědomím, (dále jen "poškozený"). Stát se této odpovědnosti může zprostit jen tehdy, způsobil-li si tuto škodu poškozený úmyslně.
- (2) .. (7)

HLAVA DEVÁTÁ - SANKCE Oddíl první - Přestupky

§ 53

(1) **Přestupku se dopustí ten, kdo v rámci obecného užívání lesa v lese**

- a) ruší klid a ticho,
- b) hrabe stelivo,
- c) vyzvedává semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin,
- d) bez povolení sbírá semena lesních dřevin, jmelí a ochmet,
- e) sbírá lesní plody způsobem poškozujícím les,
- f) táboří mimo vyhrazená místa,
- g) bez povolení poruší zákaz vjezdu a stání motorovým vozidlem,
- h) vstoupí do oplocených nebo zákazem vstupu označených míst,
- i) vstoupí do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví,
- j) jezdí mimo cesty a vyznačené trasy na kole, na koni, na lyžích a na saních,
- k) pase nebo prohání dobytek nebo umožňuje výběh hospodářským zvířatům do lesních porostů,
- l) naruší půdní kryt nebo vodní režim nepovolenou těžbou hlíny, písku nebo kamene,
- m) bez povolení, popřípadě bez ohlášení provádí terénní úpravy nebo jiné stavby (například chodníky, oplocení), pokud nejde o přestupek podle zvláštních předpisů,²⁴
- n) těží nebo poškozují stromy a keře lesních dřevin,
- o) nebo do vzdálenosti 50 m od okraje lesa rozdělavá nebo udržuje otevřené ohně nebo odhazuje hořící nebo doutnající předměty,
- p) koná bez oznámení orgánu státní správy lesů organizované nebo hromadné sportovní akce,
- q) odhazuje odpady nebo odpadky,
- r) kouří.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až k) může uložit orgán státní správy lesů pokutu až do výše 5000 Kč. Za přestupek podle odstavce 1 písm. l) až s) může uložit orgán státní správy lesů pokutu až do výše 15 000 Kč.

(3) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, platí o přestupcích a o jejich projednávání obecné předpisy.²⁴
Pozn. § 54 a § 55 pojednávají o možnostech kdy státní orgán uloží pokutu až do výše 100 000 Kč nebo 1 000 000 Kč (...způsobí značné škody na lese, provedou neoprávněnou těžbu v množství překračujícím 3 m3 na1 ha lesa za kalendářní rok... odnímají pozemky určené k plnění funkcí lesa takových činností se snad naši vedoucí při běžné činnosti a provozování táborů nedopouštějí)

§ 56 - Společná ustanovení o pokutách

(1) Řízení o uložení pokuty lze zahájit jen do jednoho roku ode dne, kdy se orgán státní správy lesů dověděl o porušení povinnosti, nejdéle do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. To neplatí, pokud stav porušení povinnosti trvá.

(2) Při stanovení výše pokuty se přihlédne k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(4) Uložením pokuty není dotčena povinnost k náhradě škody, k poplatkům podle tohoto zákona ani povinnost odstranit protiprávní stav.

(5) Orgán, který pokutu uložil, ji také vybírá a vymáhá, přičemž postupuje podle zvláštních předpisů.

Klubko Brno – Vzdělávací středisko
Údolní 58a, 659 88 Brno
E-mail: bkrp@iol.cz
WEB: <http://brnenskv.pionvr.cz>

²⁴ Zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů